

Projekt: Bibliotekstilbud på folkeskolens læringsplatforme (2017-projekt).

Kladde herunder indsendt til: Del Din Viden (BF)

Udgivet og kan ses her:

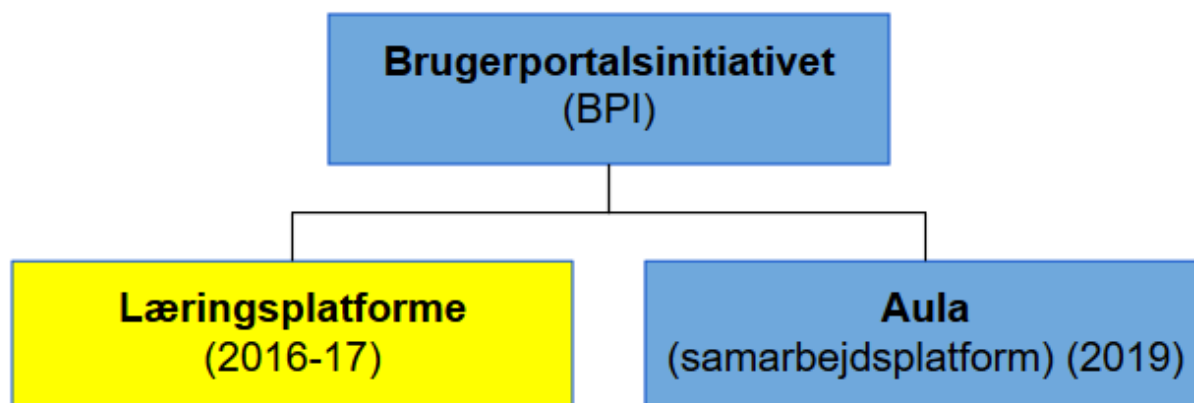
<http://bf.dk/FagmagasinetPerspektiv/DelDinViden/Artikler/2018/1/ErJeresBibliotekstilbudPaaDenKommunaleLæringsplatform>

Er jeres bibliotekstilbud på den kommunale læringsplatform?

Er du usikker, så tjek op på spørgsmålet, herunder om I har fået forfatter- eller lærerrolle på den kommunale læringsplatform. Alle kommuner har nu valgt læringsplatform, og de er i dag lærernes daglige værktøj. Tilbud oprettet direkte i læringsplatformen står langt stærkere end bibliotekstilbud i foldere og diverse åben-skole portaler. Projektet "Bibliotekstilbud på folkeskolens læringsplatforme" har udforsket området i 2017 med støtte fra Udviklingspuljen og Edvard Pedersens Biblioteksfond. Der er produceret to frie læringsforløb, afholdt workshops i Roskilde, Middelfart og Aarhus - samt startet en Facebook-gruppe for bibliotekernes praktikere og områdeansvarlige. [Vær med her](#).

Projektets teser

Første og afgørende antagelse var, at de nye læringsplatforme fuldstændig vil ændre lærernes planlægning, undervisning og dagligdag i løbet af få år. For bibliotekerne vil det derfor være en fordel fra start at etablere sig som en troværdig leverandør af gode læringsforløb, som lærerne roligt hvert år kan kopiere, tilpasse og afvikle med deres elever - årgang efter årgang. Antagelsen har holdt stik - og det er bare med at komme i gang.

Læringsplatformene er en del af Brugerportalsinitiativet (BPI)

En anden antagelse var, at biblioteksansatte kunne få forfatter-rettigheder, så bibliotekstilbuddene kunne laves og vedligeholdes/udvikles direkte i læringsplatformenes forløbsbyggere, samt lægges ind i skolernes fælles læringsforløbsbibliotek til fri kopiering, tilpasning og afvikling af lærerne. Antagelsen har holdt stik - det har været nemt at få forfatterrettigheder og adgang til at placere bibliotekernes læringsforløb i de fælles læringsforløbs-biblioteker.

Desuden var en vigtig antagelse, at selv om der i praksis er fire læringsplatforme på markedet, så kunne man eksportere og importere læringsforløb på tværs af såvel kommunegrænser som på tværs af de forskellige læringsplatforme. Altså at det var nemt at udvikle et godt læringsforløb, eksportere det og lægge det ud til fri import i alle andre kommuner i landet.

Antagelsen var forkert. Eksport- og importfunktionen skal nok komme, men pt. eksisterer

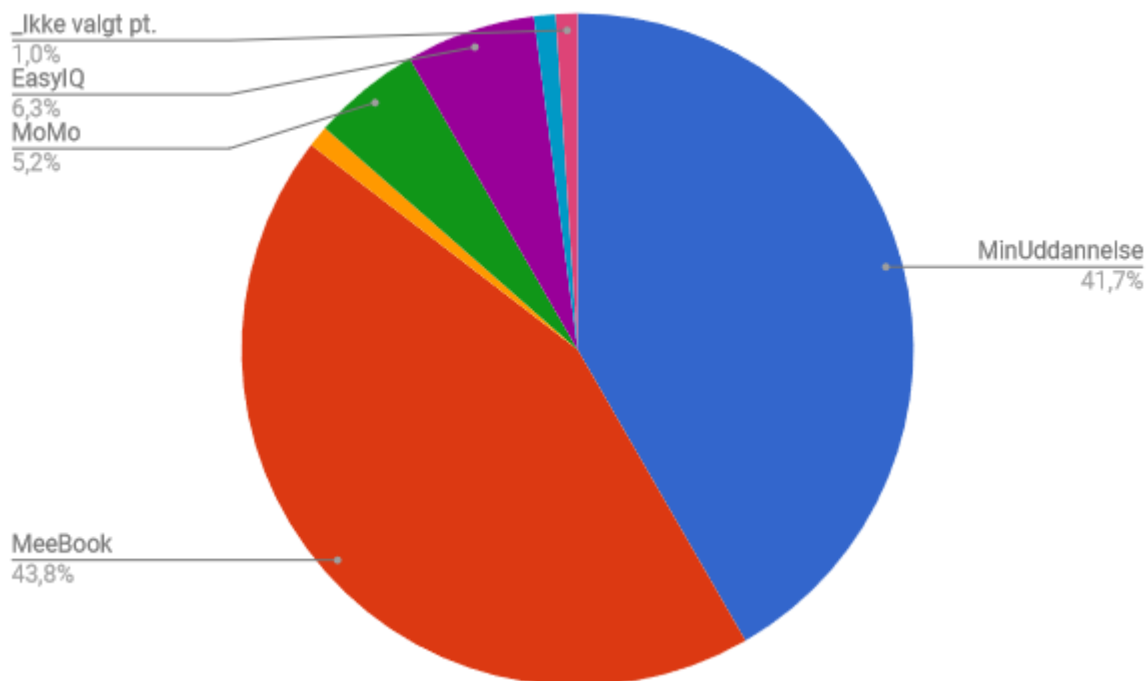
funktionen ikke i de brugte læringsplatforme. I platformen MeeBook som sidder på lidt over 40% af markedet kan man dog søge/dele i det fælles bibliotek på tværs af kommunegrænser (og være medforfattere på tværs af kommunegrænser).

National status for bibliotekerne

Der blev sendt mail til de danske biblioteksvæsener med opfordring til at udfylde et offentligt spørgeskema. Der blev også rykket et par gange hos de biblioteker som ikke svarede. Lidt over 60 biblioteksvæsener har svaret, herunder angivet kontaktinfo for området og svaret på, om de har bibliotekstilbud på læringsplatforme og biblioteksansatte med forfatterrettigheder. [Du finder svarene her](#).

Svarene viste meget tydeligt, at der er et stort potentiale i et nationalt fagligt netværk. Mange biblioteksvæsener er slet ikke i gang, en del biblioteker var usikre på hvilken læringsplatform deres kommune havde valgt, og en del kommuner forvekslede forskellige former for åben-skole portaler med kommunens læringsplatform. Andre biblioteksvæsener er langt fremme, og har både bibliotekstilbud på læringsplatformen, biblioteksansatte med forfatter- eller lærerrolle, og et formaliseret samarbejde med skoleforvaltningen om udarbejdelse af læringsforløb.

De resterende kommuners skoleforvaltninger er efterfølgende kontaktet for at kunne lave en komplet national oversigt over den kommunale fordeling af læringsplatforme anno 2017. Det viste sig, at to læringsplatforme (MeeBook og MinUddannelse) sidder på cirka 85% af det danske marked. [Du finder oversigten her](#).

Kommunernes valg af læringsplatforme 2017

Erfaringer med at lave læringsforløb

For det første, så skal man skelne mellem:

1. om læringsforløbet skak kunne afvikles af lærer og elever uden deltagelse af biblioteksansatte,
2. om læringsforløbet kræver personlig deltagelse af biblioteksansatte eller virtuel optræden/deltagelse er nok,
3. om læringsforløbet kan opdeles, så dele af læringsforløbet kan afvikles af lærer og elever, fx forberedelse til en biblioteksintroduktion i klassen, selve biblioteksintroduktionen på biblioteket, og efterfølgende evaluering og efter-aktivitet i klassen.

For det andet, så stiller selvstændig lærer- / elev-afvikling krav:

1. om selvforklarende forløb med tilstrækkelige vejledninger til såvel elever som lærer,
2. om modulære og fleksible læringsforløb, der faciliterer mange undervisningskontekster og giver læreren optimale vilkår for at fravælge moduler (kapitler), tilpasse undervisningsform, tilpasse undervisningstid, tilpasse opgaveløsning, elevorganisering etc.,
3. om (ideelt set) mulighed for elevdifferentieret undervisning, fx flere niveauer / progression.

For det tredje, så er det lærerigt og kompetence-udbyggende:

1. at lave og publicere læringsforløb i stedet for "blot" at undervise,
2. at lave læringsforløb der skal / kan afvikles af andre i delvis ukendt kontekst.

Hvordan kommer man i gang?

- Start fx med at udvælge et par eksisterende bibliotekstilbud til udskolingen eller spørg i Facebook-gruppen, om hvilke læringsforløb andre har lavet, som kan kopieres.
- Kontakt skoleforvaltningen, forklar dem potentialet og anmod om forfatter- eller lærer-rolle.
- Få læringsforløbene lavet og gjort synlige i det fælles forløbsbibliotek i læringsplatformen.
- Formidl via de sædvanlige skole-kanaler, at læringsforløbene nu er en del af bibliotekstilbuddene.
- Beskriv bibliotekets skoletilbud, samt kontakt- og feedback-information tydeligt i hvert læringsforløb. Det er gratis reklame placeret direkte i primærmålgruppens grænseflade.
- Udbyd eventuelt i starten læringsforløb, hvor biblioteksansatte helt eller delvist afvikler undervisningen, så I hurtigt opnår førstehåndserfaring med at afvikle via læringsplatformen i klasselokalerne.

Spinoff

De fleste læringsforløb kan nemt laves i parallelversion på bibliotekets hjemmeside som åbne kursus-websider målrettet personlig læring. Målgruppen kan være de elever/studerende som af forskellige grunde ikke bliver tilbudt forløbet på deres skole - eller målgruppen kan være borgere, som kan have læringsudbytte af hele eller dele af læringsforløbet.

Mulighederne er mange - og det hele afhænger af, om en eller flere biblioteksansatte får forfatter- eller lærerrolle til den lokale læringsplatform via UNI-login. Derfra er området helt åbent.

Projektstøtte

Projektet er afviklet med støtte fra:

- Slots- og Kulturstyrelsens udviklingspulje for folkebiblioteker og pædagogiske læringscentre. [Læs mere i projektbanken.](#)
- Edvard Pedersens Biblioteksfond

Kontakt for mere info:

Kalle Nielsen, Vejle Bibliotekerne, kalln@vejle.dk